

Barták dvojnásobným vítězem! (str. 3)

30. 8. 2007

E-GAG

pÚvodník / I. H.: **M. B.** * KALENDARIUM * Ze světa / Brazílie, Írán, Rumunsko, Polsko * **Pohlednice** / z *Petersburgu* * **Kdo je kdo** / **Caferli Seyran** (Azerbajdžan) * **KdyKdoKdeCoJak** (a) **Proč...** / *Krmášek, Slíva, Starý; Tiskovka v Č. B.* * **Malá recenze na...** / **...vernisáž a happening srpnového Salonu** * **Z pošty** / *Koutek et Popovič* aneb **Díky za opravy** * **Časopisy** / *New Scorpion; KIKS* * **Malý slovník katalogů** / *Z2 jako Zagreb* podruhé * **Citát** / *F. X. Šalda* o humoru * **Do archivu** / (*nejen*) *Jiránkův Pat a Blíženci* / *Postruzin a Kondenko...* * **Causerie** / *B. K.:* * **Výsledky** / **ČR:** Praha - **VI. Fór pro FOR**; **VII.** Čína; **Belgie** * **Propozice** / **Belgie** * **Komiks-News #34 aj...**

Mat vydělává *
Náš člověk v **Aachen**
Cartoons bienále Písek;

ČUK vydává GEK * týdeník **České unie karikaturistů** * **V. ročník**
* (zprávy **ČUK** č. **242**) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 07 / 35-36

KRESBY V ČÍSLE: KAZANČEV, TSURANOVÁ, KRATOCHVÍL, HOLZ, POL, SEYRAN, ZUDIN, KONDENKO, TALIMONOV, ZHONGLIANG, SULAJ...

pÚvodní slovo / I.H.: **Mirek Barták** vyhrál obě letošní mezinárodní soutěže v **ČR**

M. B. jako Miroslav Barták.

M. B. jako malá Bomba?

V každém případě **M. B. jako Mistr Beze slov**, který letos ve „zralém věku“ sklízí ovoce, jež začal sázet před čtyřiceti lety. Bartákova cesta k prvním mezinárodním úspěchům v Sarajevu a v Tolentinu 1973 byla strmá.

Už v r. 1974 byl jedním z tuctu autorů (mj. *Fehr, Henry, Bosc, Serre*), kteří vystavovali v tehdy

evropsky prestižním francouzském Avignonu (jen pro zvané!) V r. 1983 získal 1. cenu v tehdy u nás průkopnické tuzemské soutěži týdeníku *Stadión* a v roce 1986 v ní získal hlavní cenu „Emila“. Byl jedním z prvních karikaturistů, jenž vystavoval pro tisícičlenné publikum na Staroměstské radnici v Praze. A když teď hodně přeskočíme (konečně, většinu těch cen a knih a výstav si lze nalistovat hustě sázeným písmem v kdejakém jeho katalogu) - letos si dojel na další tradiční mezinárodní událost - holandský cartoons festival - pro tamní **Ton Smits Prize**. Ta se dává za životní (nikoliv ještě za celoživotní) dílo jen těm ve světě nejoceňovanějším karikaturistům. A nyní tedy Bartákův vítězný domácí dabl!

Skromný Mistr odpustí autorovi těchto řádek **m. b.** (mírnou **bombastičnost**) vstupního odstavce, zrovna tak jako ostatní čtenáři prominou, že tu nespátrí ani Mistrovi tvář, ani jeho vítězné práce z letošního 7. Bienále cartoons v Písku ani z pražské soutěže 6. Fór pro FOR

2007. Toho všeho si ještě v GAGu užijí v příštích číslech bohatě. Vždyť tento pŮvodník je vlastně pozvánkou na dvě slavnosti. V Písku budou rozdány ceny nejlepším světovým autorům fórů „nábytkářských“ už 4. září v 16 hodin. A jen o týden později se sejdem v Praze (místo a čas ještě doladujeme) na předání tradičních skleněných tužek - trofejí z „Cihlu ničím nenahradíš“.

Zatímní náhradou za reprodukce vítězných Bartákových prací, budiž několik zajímavých snímků z rozhodování obou porot. Co na nich vidíme?

Na titulní stránce z Fór pro FORu porotci stanuli po pár hodinách nad finalovou kolekcí. Pro fajnšmekry: Bartákův superfór je ta oranžová skvrna před Kazo Kanalou (to je ten širší muž v černém, druhý zprava)

Na této stránce je **minifotoreportáž** z jarního porotování „nábytku“- Podařilo se nám ze snímků J. Vávry vybrat tři z výběrové fáze, kde lze alespoň zahlédnout vítězné dílo...

Na horní fotce je právě zkoumá porotce **Břeťa Kovařík**, na prostředním snímku leží v popředí (vzadu vlevo F. Hoffmann, vpředu zleva B. Pernecký, J. Valter, motýlůkvěta L. Kořtová, velký R. Matouš a polosedící edYtor R. Matouš a polosedící edYtor R. Matouš a polosedící edYtor R. Matouš (pouhý tajemník jury).

Dole ti, co Bartákovi nasy-pali: nad posléze zvítězivší prací se právě usmívá Radek Matouš (čestný předplatič ČUKu) - že by něco tušil? Před ním rozvažují nad finálovou čtyřicítkou J. Hrubý, B. Pernecký, J. Valter a V. Bubník (cenu Písku poslal do Kolína).

Tak takhle to probíhalo, takto se to zrodilo. Jak to pokračovalo a slavně vyvrcholilo, o tom zase příště. A výsledky obou mezinárodních soutěží pořádaných letos na české půdě? Na rozdíl od oceněných prací jejich čas právě

teď nastal...!

/IH/ - Foto ©: Bienále Písek a Fór pro FOR

Výsledky / Bienále Písek a Fór pro FOR

VI. Fór pro FOR Praha 2007 (Cihlu ničím nenahradíš)

(375 cartoons od 162 autorů ze 36 států)

I. cenu získává:	Barták Miroslav - Česko
II. cenu získává	Gluszek Jerzy - Polsko
III. cenu získává:	Lichý Lubomír - Česko
IV. cenu získává:	Taussig Pavel - Německo
V. cenu získává:	Novák Jiří - Česko

Národní ceny pro české účastníky

Čestné uznání získává:.....	Kratochvíl František
Čestné uznání získává:.....	Starý Pavel
Čestné uznání získává:.....	David Evžen

VII. Bienále cartoons Písek 2007 (Nábytek dělá domov)

(448 cartoons od 151 autorů z 38 států)

Hlavní cena - přesýpací hodiny:	Barták Miroslav - Česko
Cena města Písku - přesýpací hodiny:	Novák Jiří - Česko
Cena Miroslava Lidáka (Haďáka) - přesýpací hodiny:	Barták Miroslav - Česko
Cena Jitony, a. s. - věčná (Ložnice Tempio):	Koštýř Jiří - Česko
Cena - přesýpací hodiny + věčná cena od Jitony:	Holečková Jitka - Švýcarsko
Cena - přesýpací hodiny + věčná cena od Jitony:	Steska Radek - Česko
Cena - přesýpací hodiny + věčná cena od Jitony:	Tomaschoff Jan - Německo
Cena - Pytlík s pískem + věčná cena od Jitony:	Lichý Lubomír - Česko
Cena - Pytlík s pískem + věčná cena od Jitony:	Ortner Heinz - Rakousko
Cena - Pytlík s pískem + věčná cena od Jitony:	Plotěná Marie - Česko
Cena - Pytlík s pískem + věčná cena od Jitony:	Linek Václav - Česko

Malá recenze... / ...na Salon (a happening) Františka Kratochvíla

Je to pěkná výstava, která prozradí i nezasvěcenému návštěvníkovi, že autor rozhodně neměl nouzi o to, co nabídnout. Perlička za jiné: v Mánesu na Kratochvílově Salonu visí i umělcova díla ze zralého věku 10 let. Tehdy se František věnoval svým verzím Ladova obrázku „Rvačka“ (v hospodě). Teplický autor zůstal sice původnímu tématu věrný, hostince si

oblíbí (v místě bydliště pravidelně navštěvuje restauraci U Kozla), ale rozšířil svůj zájem i o jiné věci: od politiky domácí, přes témata, jak je nabízejí např. cartoonistické soutěže u nás i po světě (konečně FrK patří k jejich největším obesílatelům z řad členů ČUKu) až po politiku tzv. „globusální“.

A byla to 14. srpna sice poměrně komorní, ale na letní čas a poslední rok až nečekaně slušně navštívená vernisáž. Především se o to zasloužili (vedle doprovodné manželky-sponzoranky výstavy) autorovi přátelé a hosté, zatímco kolegové z ČUKu spíš absentovali. Z výborů nechyběli Koštýř a Koutek, samozřejmě zahajovač Kobra a níže podepsaný recenzent. Z Pražanů nám scházeli poněkud překvapivě jinak obvyklí Dostál a Jurkas.

Byli tu však Pillvein, Kohlíček, Hejzlar, mimo to též Radosta (na snímku drží zámek) i Ševčíková a řada dalších - do předloňska ještě „malostranskobesedních“ - povědomých tváří. František Kratochvíl všem poděkoval, že se v tom horku obtěžovali a také nás pozval na 21. srpna na stejné místo k happeningu s tímto výročím souvisejícím...

Avšak už vernisážové úterý bylo dostatečně záso-beno pitím (včetně často vzácné minerálky) i pokroutkami a samozřejmě katalogy. V nich Kobra mj. o cholerikovi Frantovi Kratochvílovi konstatuje: „Je příjemné s ním posedět a diskutovat. Pokud ovšem nedrží zrovna pod krkem ředitele televize, který mu nedokázal ve Znojmě (nám známý Tv-festival GG) vysvětlit, proč zrušil jeho oblíbený pořad.“

Za dvě hodiny, které se nám podařilo během vernisáže 356. Salonu v Klubu Mánes lehce a jaksí mimoděk strávit, k žádnému podobnému incidentu (bohužel?) nedošlo. Možná proto, že ředitel žádné z televizí nedorazil. Ale spíš se zdá, že **FrK**ovo soukromé tvrzení, že tyto kousky jsou už bájnou minulostí, může být realitou. (IH)

*

O týden později, na stejném místě a v podobné sestavě (Jurkas už nechyběl, zato kupř. Košťár a Kohlíček) sešli jsme se znovu. Datum 21. srpna znamená pro každého něco (jiného) a pro **Františka Kratochvíla 60. narozeniny**. S Kobrou se oba Tepličáci domluvili **na happeningu**, jenž si všiml obého výročí. FrK rozdal pravé FrKovy Frkačky (a la někdejší Matějské poutě) a své škrtačí lepolero vytvaroval na podlaze do šedesátosmičky (viz dolní foto), což pochopil jen ten, komu to řekl. Kobra v pionýrském kroji (svazáčkou košili má příliš znehodnocenou svou oblíbenou domácí lakýrničinou) mával během projevu samopalem (viz horní snímek), ale přiznal, že na kalašnikova se dosud nezmoohl. Po delším vzpomínkovém extempore o své práci žurnalisty v ilegalitě (MF) byl zaslouženě vyfrkán a společnost se věnovala zábavě a posleze prý i muzicírování. *)

Jak je možno si ověřit na Kratochvílových „domovských“ stránkách Pozitivních novin, byli na místě i oba jejich vydavatelé *Pavel Loužecký & Václav Židek*. Pražská výstava visí a každý, kdo jde - už prázdninově vyprázdněn - kolem, může si v suterénu staroslavného Mánesa nad Vltavou mimo pivka dopřát i řadu pohledů na vybrané dílo letošního šedesátníka - kolegy Kratochvíla. (ih)

Foto: Jan Koutek a GAG

*) Kobra byl o týden později hospitalizován na JIP v NnF - prasklý žaludeční vřed

Náš člověk za čarou / Kovařík: Z Čech až na konec Německa

Každé potěšení musí snad pokaždé zakalit alespoň malé nepotěšení. Jinými slovy radost z dopisu oznamujícího udělení 5. ceny v soutěži v německých Cáchách (Aachen) ochladil pohled do mapy, který mne ubezpečil o tom, že bude třeba urazit dobrých 900 km, než si užijí radosti pozvaného, ogradulovaného a odměněného. S omluvou za vlastní pohodlnost jsem si vzpomněl na slavného Rumuna Crihanu, který bez reptání brázdí Evropu vlakem, aby mohl převzít svá čestná ocenění. Například do Prahy si jel pro cenu ve Fór pro Foru dva dny. A německé dálnice jsou přeci svoji kvalitou pověstné. Krom toho jsou Cáchy

městem slujícím historií a jeden se nemá nikdy bránit novým poznáním a zkušenostem. Udělil jsem si tedy morální napomenutí a svoji účast na slavnostní vernisáži v rámci prodlouženého německého víkendu potvrdil.

Cášské novinové vydavatelství letošní soutěží navázalo na loňský první ročník, věnovaný tématicky koňskému řeh-tání, neboli humoru okolo koní. Letos se kreslilo na téma „Cenzura“.

Hlavním dnem akce byl pátek 13.(!) čer-vence, který začal dopo-lední tiskovou konferencí. Ta se konala v tamní bu-dově „krajského“ úřadu a tiskového centra a nesla se v precizním a oficiál-ním německém duchu, byť s velmi přátelskými úsměvy. Jejím výsledkem byly materiály o akci hned v několika regionálních denících následující den, zejména pak v Aachener Zeitung, který ji věnoval největší prostor (viz ukáz-ka). Po konferenci byl při-praven mikrobús, který nás odvezl do cca 40 km vzdáleného městečka Monschau, v jehož kul-turním centru byla přípra-vena vernisáž výstavy nejlepších prací soutěže. Monschau je překrásné, turisticky atraktivní měs-tečko, které je převážně šedobílé, neboť se na je-ho domech uplatňuje

v místě těžená břidlice. Kdysi tkalcovská, dnes vlastně výhradně z turistiky žijící obec vyhlíží roztomile a přátelsky, což společný oběd v místní restauraci mohl již jenom umocnit.

Vernisáž výstavy cca 50 vybraných kreseb byla oficiální, s projevy i přípitky a byla místními hojně navštívená. Z autorů přijeli oba nejvýše ocenění Němci a moje maličkost. Krátce po vernisáži se již během společného posezení na terase u kávy a chlebičků objevil i Honza Tomaschoff, který nelenil a přijel z více než 100 km vzdáleného Düsseldorfu, v podstatě na otáčku, podívat se na výstavu a prý i na mne, čímž mne opravdu potěšil.

Celkem vzato byla soutěž zajištěna dobře především organizačně, všechno fungova-lo na čas, správně a přitom v přátelské atmosféře. Snad jediným, ale zároveň dosti podstat-ným nedostatkem bylo, že katalog soutěže, vloni velmi pěkný, nebyl k datu vernisáže hotov a bude rozeslán autorům až někdy koncem srpna či v září. Také výběr nejlepších prací nesl, alespoň podle mého názoru, rukopis poroty sestavené z novinářů a nikoliv, byť třeba jen čás-tečně z karikaturistů či teoretiků kresleného humoru. První cenu z celkem šesti vyhlášených a finančně dotovaných by pak jistě nezískal obrázek, který jde do mezinárodní soutěže vy-

zbrojen textem a je nakreslen tak trochu „dětským rukopisem“ (Němec Steffen Gumpert) a druhou sice uvolněně provedený, ale námětově stokrát omlétý vtip s papouškem se zavázaným zobákem (též Němec Volker Koschker). Až na čtvrtém místě oceněný v Itálii žijící Albánc Agim Sulaj byl podle mne jasným favoritem celé soutěže. Jeho práce také byla reprodukována na titulní straně Aachener Zeitung, což hovoří podle mého názoru dosti výmluvně o jeho kvalitě. Ale to je pouze můj subjektivní názor, samozřejmě! Pro úplnost – třetí cenu získal Němec Dirk Meissner, v tom čase na dovolené, pátá šla do Čech a šestá do Belgie Marleen Labbeke, zřejmě tedy dáma.

Hlavním hybatelem a konkrétním organizátorem, a dokonce i duchovním otcem, vlastně matkou celé soutěže byla Dr. Nina Mika - Helfmeier. Tato sympatická dáma, ve funkci něco jako vedoucí kulturního oddělení krajského(?) úřadu, je přesvědčena, že založila

v Cáchách novou tradici oživující kulturní scénu města. Držím jí palce, aby tomu tak bylo.

Pro kolegy a kolegyně své dojmy sepsal a obrazovým materiálem vybavil

Břetislav Kovařík

Na snímku: S místními celebritami stojí jako druhý zleva S. Gumpert, čtvrtý pak V. Koschker, vedle

něho Dr. Nina Helfmeier. Pro toho, kdo (asi jen cizinci?) ještě nezná Kovaříka - tak je to ten fešák v kostkované košili.

P.S.: Abych nezapomněl na alespoň jednu větu o Cáchách: Je to krásné, historické město s mnoha památkami, jehož léčivé prameny využíval již Karel Veliký. A byl zde korunován náš Karel IV. Město však muselo projít velkou poválečnou obnovou, neb bylo jedním z měst nejvíce postižených spojeneckým bombardováním.

Bienále Písek informuje českou veřejnost

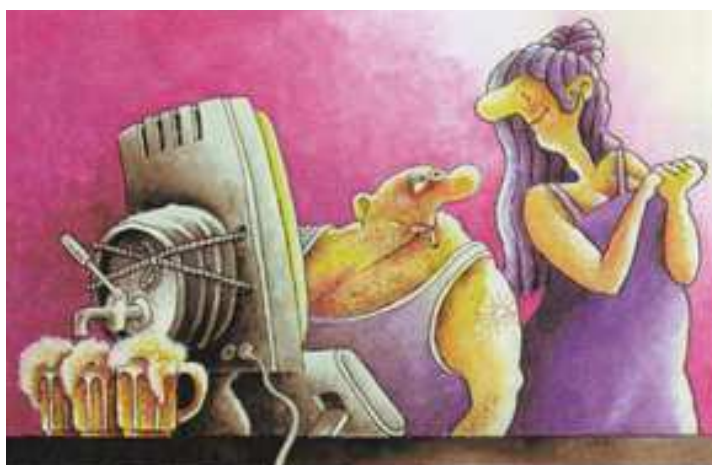
Nejen Barták a Kovařík, tito obvyklí cestovatelé, ale též edYtor se tuhle vydal na dlouhou cestu. Vedla k jihu, do sto padesát kiláků vzdálených Českých Budějovic. A s oběma výše jmenovanými kolegy dorazil na tiskovou konferenci k 7. ročníku Mezinárodního bienále kresleného humoru. Psal se čtvrtek 23. srpna a vstávat v Praze hodně před sedmou je samo o sobě vysilující. Ale přeskočme strádání starce a přenesme se na 10. hodinu do Press klubu v Malém Pivovaru. (To je hotel!) Vcelku slušný počet převážně dam z místních médií (myslím tím jihočeských) včetně Českého rozhlasu a regionální TV a korespondentů celostátních deníků projevil nečekaně velký a příjemný zájem nejen o obligátní pohoštění (dortík a chlebičky, zdravé

nápoje), ale též o věc. Tou bylo nejen bienále, ale také o širší souvislosti menšího (eufemismus!) zájmu médií o zveřejňování humorné grafiky v tištěných periodikách a stav cartoons (včetně věku tvůrců) u nás i ve světě.

Níže podepsaný, stejně jako čerstvý vítěz bienále Barták a člen letošní poroty (a někdejší vítěz téhož) Kovařík se (neskromně řeknu, že s úspěchem) pokusili k tomu říci dost věcných slov a několikrát z žurnalistů vyrazit i slušný smích. Nebo chechot? Prostě smíchat... **(dokončení najdete na str. 18)**

Malý slovník katalogů / „Z2“ jako Zagreb podruhé

Krnotvorina, Fake, Zagreb 2007, to jsou velká slova na obálce katalogu **12. medunarodne izložby karikature**, nejvýznamnější chorvatské soutěže (koná se každoročně). Na obálce, kde jsme minule viděli Vyjidákovu „matku s dítětem“, je i tentokrát vítězný vtip - M. Ešonkulova z Uzbekistanu. A to přesto, že má výškový, tedy jiný formát než katalog. Kupodivu to není moc obvyklé, aby obálky soutěžních prací zdobily zrovna vítězný vtip! Stálo by možná za to, zjistit v jakém procentu případů se tak děje a zda nepřevažují katalogy, s obálkovým vtipem jiného soutěžícího. A také se zamyslet, čím to je. Že jury při svém rozhodování

„obálkové“ podmínky nebere v potaz je jasné. Ale že může být vydavateli (grafikovi) vzhled publikace předější než logika věci, to je už na zamyšlení. Chorvatskému družstvu karikaturistů se však daří tento „problém“ řešit.

Pětičlenná porota (je k vidění v sešitu na snímku na str. 10) je celá domácí - o to cennější je, že v osmě oceněných najdeme jen dva chorvatské autory. Ten, co dostal 3. cenu - Zivko Nimac - je pozoruhodný hlavně tím, že na rozdíl od „chorvatské“ (čtyři jugošské) výtvarné školy, kterou asi celkem běžně dokážeme rozpoznat, zvolil computerovou tvorbu (tu už také poznáme!). Dobře fungující chorvatské cartoonistické družstvo, obesilající společně řadu mezinárodních akcí, na nich nijak zvlášť „neboduje“; oproti Polákům i třeba Slovákům jsou jejich zahraniční úspěchy vzácné. Možná, že je to tím, že s výjimkou Ottona Reisingera (nezúčastnil se) nemá ve svém stohlavém středu další „velkou“ osobnost. Za pozornost snad stojí srovnání s námi. Největší chorvatské soutěže se z více než stočlenné členské základy HDK zúčastnila třetina autorů - což odpovídá obdobnému poměru při srovnání třeba s autory ČUK na českém Fóru pro FORu.

Praktický čtverec o rozumné centimetráži, 96 stránek + 4 obálkové. Barvy jen v prvé půlce, v té druhé jsou barevná díla jen černobílá (s odstíny šedě). Rozumíme v Česku velmi dobře rozdíl v nákladech na katalog, ale dnes, kdy už se černobílé vtipy objevují v míře bezmála

zanedbatelné, by se na tomhle asi šetřit nemělo: celobarevné katalogy začaly být normou! Takto je černobílý vtip Bobo Perneckého vedle černobílého barveného vtipu Pawola Kuczyňského a hádejte, komu z nich to škodí. Čísla (stránek) za jmény na seznamu zúčastněných autorů, které odlišují ty s fóry a ty bez fóru v publikaci, jsou též normou a hlavně velmi užitečný (byť poněkud redakčně pracnější) prvek.

A tak hned prvním pohledem můžeme zjistit, že z „trapných“ pouze dvou účastníků za Česko se v katalogu objevil František Kratochvíl (str. 74) a Roman Kubec (jen jméno). Chorvati jinak svým lidem přejí, což je pochopitelné - ze 36 obesílatelů jich 21 může mít radost z díla v katalogu. To na cizince je větší přísnost - ze 16 Turků jsou podobně vybráni jen 3, z 9 Bulharů 2, ze 7 Brazilců a 7 Belgičanů pouze po 2, ze 7 Italů, 7 Íránců i ze 6 Rusů vždy jen po jednom, Azerbajdžan, Kypr, Bělorusko, Holandsko zůstaly bez obrázku a to přesto, že mezi soutěžícími nacházíme i tamní hvězdy. Dobře dopadli Slováci - Homola, Kotrha i Pernecký tu mají své fóry (Luko a Valter jméno) i Poláci - z 9 lidí se s obrázky objevuje kvartet Woloszyn, Tabaka, Kuczyňski i Luczyňski...

Katalog je řazen „klasicky“ nejprve oceněné práce a tak dále. Mimořádný je tedy snad jen vstup: hned za titulní stranou je dvoustrana s kresbami Fedora Kritovace (mimo soutěž). A hned na další stránce je jméno autora grafického řešení katalogů Zagreb v černém rámečku Senaid Serdarovic. Katalogů s fóry na téma *Fake* bylo vytištěno 500 kusů.

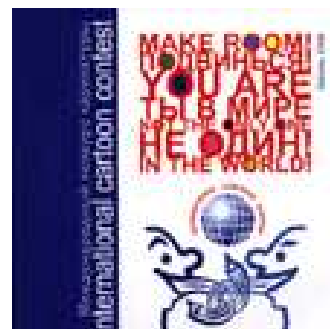
Na zadní stranu obálky byl vybrán neoceněný cartoon Jurije Očakovského. My jsme pro vás vybrali mimo inormativní zmenšeniny obálky ještě tři fóry - nahoře Ukrajince Konstantina Kazančeva, tj. Vicova (a Jurkasova) známého z Prešova (neplést s Kazanevskym), uprostřed další Ukrajinky Eleny Tsuranové (získala za vtip Zvláštní uznání) a dole vidíme cestovat do EU Františka Kratochvíla (coby jediného českého majitele katalogu!). (IH)

Katalogy co už jsou v Česku...

Do vybraných schránek došly v uplynulých letních týdnech katalogy vesměs loňských mezinárodních soutěží.

Šťastlivci, kteří obeslali úspěšně zahraniční festivaly, se konečně mohou o půlnoci v posteli oddávat slastnému obcování s dnes už vesměs parádně polygraficky vyhotovenými kousky a přesvědčovat se (dětinsky) stále znovu a znovu o tom, že jejich jméno (někdy i obrázek!) se vskutku nachází na křídovém papíru... Je to taková praxe (úspora poštovného!) že se katalogy z loňska rozesílají s propozicemi letošních ročníků. Aspoň u každoročních soutěží.

Pokud můžeme soudit, resp. hádat, tak v tuto chvíli je už na našem území k vidění katalog z loňských výstav: **Knokke-Heist**, Zagreb, Stuttgart, **Dutch festival** (Barták ho však nedovezl) **Ekateringburg** - a také **Kazaň: Nejsi na světě sám** (viz obr.). Některé z nich máme alespoň čelně oskenované (L. Dostál), další slíbené (Taussig) a jiné dokonce zapůjčené k recenzování (Kratochvíl). Viz **Zagreb** v tomto čísle a **Stuttgart** v příštím e-GAGu.

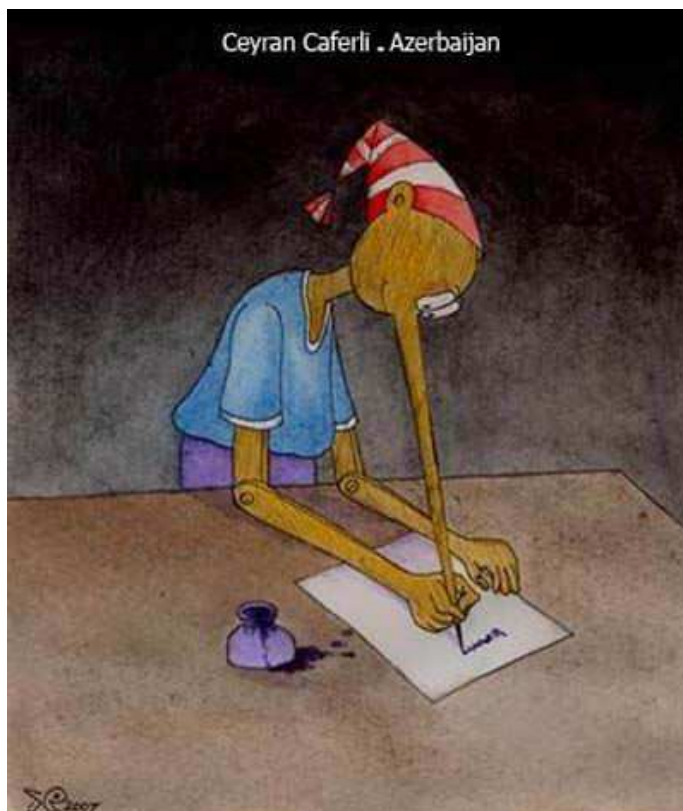

Kdo je kdo ve světě cartoons / Caferli Seyran (Azerbajdžan)

Karikaturista, z krajiny d'aleko za našimi humnami, z krajiny vrtných veží, olív, kobercov a Kasparova, známy aj u nás majstrom výtvarnej skratky, na obidvoch brehoch Moravy, ale iba svojimi kresbami z katalógov zo súťažných festivalov v Európe a vo svete, sa vlani predstavil už aj slovenským priaznivcom cartoon na Váhu - so svojimi štyrmi originálnymi súťažnými kresbami.

Jeho kresby merali nakoniec druhú najväčšiu vzdialenosť do Hlohovca na 6. Bienále kresleného humoru Fraštický trň 2006. Vzdialenosť Baku - Hlohovec predstavuje 4610 km... Súťažiaci z Taškentu to mal ešte o 900 km viac. (Do Moskvy je to 2472 km, do Užhorodu ešte ďalších 1713 km a do Hlohovca, cez Nitru to bol už iba skok - 425 km). Viac, než dosť aj pre zdatného poštového holuba.

A práve možno vzdialenosť rozhodla o tom, že hlavná trofej Fraštického trňa 2006, neputovala naprieč celou európskou časťou Ruska, cez Ural až ku Kaspickému moru - do mesta rozloženého pri Bakuskom zálive, vo forme amfiteátra, kde čierny kaviár jedli kedysi nie s lyžicou, no priam zo žuľaňou. Či chcel Caferli ušetriť na poštovnom, to dnes možno iba hádať, ale svoje štyri (4!) súťažné kresby poslal v malej poštovej obálke (A6). Majstrovské akvarely - myšlienkou a aj výtvarným stvárnením porotu zaujali, dostali sa až do finálovej šestice (kde už na každého autora čakala cena), a tam mu to už porota zrákala. Neprofesionálne poštárske umenie ho obralo o víťazstvo. V tom sa porotcovia zhodli takmer do jedného. *Najviac sa im pozdávala jeho kresba, ktorou naznačil, že tunelovať sa dá hravo aj cez tunel.*

Seyran je ročník 1966, rodiskom mu je mestečko *Imishli*. V roku 1992 ukončil Inštitút žurnalistiky. Ako 16-ročnému mu publikoval komiksový časopis KIPRI prvú kresbu. Kreslí nielen cartoon, ale zasadá aj v súťažných porotách - a to nielen doma (Molla Nasreddin International Cartoon Competition, Baku, 2002, 2003, *1st Baku International Cartoon Contest, 2003, ako predseda*), ale i v zahraničí. Radíme ho k autorom výtvarného humoru. Kultivovaného, mysliaceho a kresliarsky zručného tvorcu. Jeho tvorba karikatúry tematicky nie je ohraničená. Využíva viac svoju kresliarsku zdatnosť, ako klasickú karikatúrnu skratku, deformované tvary, či komické prvky. Výtvarne si verí, čomu zodpovedajú aj jeho náročnejšie kompozície. Skôr volí tmavší color, ako farbitosť. Kresby sú čitateľné aj pre Európana. Aj preto už viackrát úspešne bodoval na súťažiach aj v Európe - v *Rumunsku, Holandsku, Ukrajine, Taliansku, Poľsku /2x/,* ale aj v *Turecku*. V Portugalsku v tomto roku získal na 8. Porto Cartoon Festival - Honorable Mention. Mimoriadne sa mu darí v Číne - od roku 2000 tam získal už sedem ocenení, v tomto roku dokonca už dve. Ale úspešný je aj v celej Ázii - *Korea /2x/, Japonsko /Yomiuri Shibmun International Cartoon Contest - Honorable Mention/ Irán, Taiwan /2x/, India, Sýria /2x/...* V Sýrii dokonca dve víťazstvá po sebe - 2005 a 2006. Úspešné súťažné roky mal 2002 a 2004, keď získal po osem ocenení. Celkove získal už 44 medzinárodných ocenení so slušnou medailovou bilanciou v 17 krajinách. V tomto roku už dve víťazstvá /Sýria a India/, tretí bol v Číne, z Číny ma tiež Excellence Prize, no a Porto sme už spomínali... Úspechy, ako sa na prezidenta Azerbajdžanskej únie karikaturistov - akosi patrí. Do zimy 2006 bol aj prezidentom FECO Group Baku CUA.

V súčasnosti medzinárodne najznámejší a súťažne najúspešnejší cartoon zástupca "Kaspiku" - Caferli Seyran, neúnavný propagátor cartooana v bývalej "ruskojazyčnej" Ázii, žije a tvorí v azerbajdžanskej metropole Baku.

Peter Závacký, Slovensko

Poznámka red.: Caferli od r. 2002 organizuje v *Baku* výše zmienenou mezinárodnú súťaž "*Molla Nasreddin*" International Cartoon Competition. Stal sa editorem mezinárodného magazínu "*Karikatura*" a miestnym dopisovateľom *Witty Worldu G. Szaboa*. Jeho príspevky se objavily už v asi 150 kataložích svetových prehliedok a súťaží. Více o něm, včetně jeho nejlepších fórů, najdete na často aktualizovaných stránkách: http://azcartoon.bravehost.com/cnc_seyran.htm (g)

KdyKdeKdoCoJak(a)Proč

Pavel Starý nedorazil na vernisáž srpnového Salonu kresleného humoru a tak se edYtor (resp. jeho choť) vláčel s těžkou tubou plnou velkých plakátů na letošní bienále Písek (Starého vtip se, jak známo, stal ústředním motivem díla - a propagace bienále vůbec) z Malé Strany do Mánesu a zpět málem zbytečně. Úplně zbytečně ne, o některé z plakátů (a pozvánek) rozdaných jiným kolegům, byl přece jen při zpáteční cestě lehčí...

Dernisáž výstavy **Jiřího Slívy „Grafické grotesky“** v Novém Městě nad Metují bude 29. 9. 2007 v 16 hodin v Galerii Zázvorka.

Koutek odhalil žádost o Slívy více!

Obrázek ze serveru Směšne sliwky, který měl zřejmě doprovodit letošní životní Slívovo výročí. Posílá Jan Koutek jako perličku, že i ve světě si přejí "více Slívových witzů". (jkk)

Krmášek podává důkaz!

Miloš Krmášek posílá prostřednictvím e-Gagu důkaz o trvalé existenci varšavského **Muzea karykatury** v Kozi ulici č. 11. Přesněji řečeno jde o foto-

důkaz toho, že kolega stanul se svým aparátem osobně před slovnou budovou (instituci založil legendární Eryk Lipinski). Dovnitř bohužel neprokl, neb se mu poštěstilo navštívit polskou metropoli zrovna v ono, muzeálně tak nešťastné, pondělí. Nemohl tak pohlédnout ani na bohaté sbírky, ani na aktuální výstavu, nevyčutal si tedy ani prostor, kde došlo letos k památnému mimořádnému „inzultačnímu“ zasedání SPAKu. ®

Časopisy / KIKS č 8

KIKS bez kiksů...

Po už 8. čísle se zdá, že KIKS funguje bez problému. V novém čísle srbského měsíčníku - viz obálka vpravo - najdete na webu **propozice soutěže** International Cartoon Content, Celje - Slovenia; **výsledky & oceněné cartoons** z 1. International China Olympic Competition Monthly Prize za červen 2007; Představení autorů: Rene Bouschet - FRANCE; Gholamreza Bahram Azimi - IRAN; Fadel Nizar Outhman - SYRIA; Zoran Mihailovic-SERBIA; Valentin Georgiev - BULGARIA; Resad Sultanovic - BOSNIA & HERZEGOVINA; Predrag Raicevic Zig - CROATIA; Achmad Cholid - INDONESIA a navíc cartoons: Slobodan Srdic - SERBIA; Achmad Cholid - INDONESIA; Franja Straka-SERBIA; Zoran Matic Mazos - SERBIA; Simon Vuckovic - MONTE NEGRO; Gholamreza Bahram Azimi - IRAN. ®

V **Novém štírovi / New Scorpion** č. 60 se lze dozvědět leccos nového - třeba to, že argentinský karikaturista je mrtev (zemřel na srdeční infarkt) - jeho jméno **Robert Fontanarossa** však ani českým porotcům mezinárodních soutěží nic neříká... Z propozic nás žádá nezaskočila, všechny už jsme GAGem postupně prohnali. Na str. 21 je obálka čerstvého katalogu „váleč-

ného“ Kruševace a v internetovém měsíčníku Huseina Cakmaka se také nalézají kompletní výsledky 4. ročníku indické mezinárodní soutěže - zde si může Kovařík znovu potvrdit svůj tamní *urbanizační* úspěch - je tu vsutku uveden (mimochodem - všimli jste si také, jak už je našemu kolegovi předsedovi Evropa malá a tak letos dobývá zámožské kontinenty?) Obligátní a určitě nejsledovanější rubrikou v *Yeni Akrepu* (tak se to píše tureckokypersky) jsou dvojčata mezi vtipy různých autorů - tentokrát na téma „Coca-Cola“. (r)

V srpnovém *Nosorogu* (už 50. číslo!) vyšly mj. vtipy *Miroslava Barvirčáka* ze Slovenska. Dalšími autory přispívajícími do srbského internetového listu jsou domácí Kosanovič, Brazilec Amorim, karikaturista DUM z Francie (samý *Sarky*) Polák Krotos... Škoda, že jména i u nás známých autorů jsou často prezentována zmršeně...

Ze světa / Brazílie, Švýcarsko, Írán, Rumunsko, Belgie

Postoupil: kolega *Kunderal Moravský!*

Mezi záplavou brazilských autorů, vybraných pořadatelem do závěrečného kola soutěže v tamní mezinárodní soutěži Piracicaba, se dá najít i pár desítek cartoonistů z jiných zemí. Česko mezi jejich domovskými státy sice ani jednou nenajdete, ale zato se tam stkví řádek s pozoruhodným jménem i domovinou:

List of selected participants in 34th International Humour Exhibition of PIRACICABA - BRAZIL

Pavel Kunderal

Morava

Pavel Kunderal obdrží svou poštu, tedy svůj katalog, resp. cenu zpoza Atlantiku jen s velkou dávkou štěstí. Nebo myslíte, že v karnevalové Brazílii vědí, kde leží žírná a bájná Morava?

Švýcarský sýrový dort s českou třešinkou

Mimo Latinskou Ameriku ovšem o Česku někde dobře vědí - a může nás proto těšit, že krom evropsky proslulých *poběhlíků Bartáka* či *Slívy* letos organizátoři velkolepého setkání karikaturistické elity v Langnau (začíná 31. 8. v 17 hod., končí v 12 hod. v neděli 2. 9. 2007) zvou také *Koštyře*, z Německa *Tomaschoffa* a do ementálského centra se chystají i ing. Lída *Koštová* za organizátory mezinárodního bienále v Písku i mezibienálového setkání *CMP* a kolega předseda Břetislav *Kovařík* za bienále Humorest (a za ČUK - už teď se radujeme, kolik pěkných stránek nám kolegové o té velké sešlosti napíší. A kolik fotek dovezou!)

Zvláštní výstavu bude mít proslulý Francouz Tomi Ungerer. Jak lze zjistit ze seznamu dalších *pozvanců*, převažují Švýcaři (to je to CH za jménem) jejichž dílo si spojujeme nejčastěji s časopisem *Nebelspalter* a celkem pochopitelně i karikaturisti z okolních německy se domluvících zemí (D resp. Ö)... Těch šest jmen českých rodáků považujeme za počet uspokojivý (má na tom zásluhu dobré jméno Bartáka a z něho vyplývající loňská návštěva organizátora Pfüschihho v Písku). A můžeme se těšit z podobně reprezentativní úrovně „delegace“ jakou vykazují Francouzi nebo Rumuni... Mimochodem: z následujících jmen známe z loňské osobní návštěvy Písku hned šest osob a také další (Pohleová, Crihana, Glück...) už „ve věci cartoons“ navštívili ČR. No, i když by leccos svádělo vyzvednout některá pověstí věččená jména (Sowa, Hennigerová, Wyss, Papan...) necháme to na osobním vkusu a znalostech laskavého čtenáře GAGu. Sami si však odfoukněmež: sázka na „mladého“ Koštyře při pozvánce na *Cartoon meeting v Písku 2006* (na úkor některých jistě zasluožilejších tuzemců) nebyla zbytečná. Pozvání mezi elitu do Langnau 2007 bude přínosem jak nováčkovi, tak také evropské cartoonistické pospolitosti. (*G-men*)

Langnau 2007:

Alexia (CH); Anna (CH); Barbu (Rum.); Bartak (CZ); Beck (D); Bexte (D); Bischof (CH); Borer (CH); Bridenne (F); Brito (F); Burkh (D); Butschkow (D); Crazy David (CH); Crihana (Rum.); Crivelli (CH); Efeu (CH); Fauser (CH); Fontana (CH); Frei (CH/I); Gaymann (D); Gerber (CH); Glück (D); Grebu (Rum.); Gut (CH); Henniger (D); Hörmen (CH); Hurzlmeier (D); Jürg (CH); Kaster (D); Kostyr (CZ); Kurtu (D); Laville (F); Mahler (Ö); Mäka (CH); Mibé (CH); Mike (CH); Noyau (CH); Papan (D); Pfüsch (CH); Pinter (F); Pohle (D); Pül (CH); Rauschenbach (D); Rousso (F); Ruge (D); Sen (CH); Senn (CH); Schneider (Lux); Schrank (GB); Sliva (CZ); SOBE (D); Sowa (D); Spring (CH); Steffen (CH); Streun (CH); SWEN (CH); Thomassen (NL); Thulke (D); Tom (D); Tomaschoff (D); Topan (Rum.); Tsvetkov (Bul); Ungerer (F); Urfer (CH); Weiss (CH); Wurster (D); Wüthrich (CH); Wyss (CH).

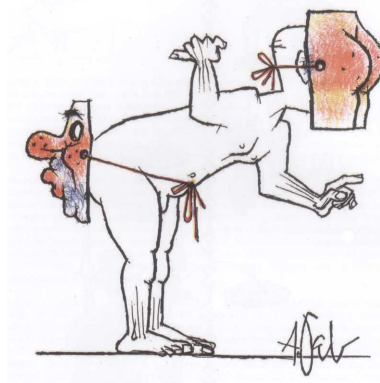
Nabitá peněženka z Íránu

Při vsí účtě k pořadatelům našich mezinárodních soutěží, klobouk do-
lů před tím, co právě předvedli or-
ganizátoři v Teheránu (Já vím, řek-
nete si: to se jim to v muslimanské
totalitě dělá, za státní prachy na
státní propagandu!). Spolu s propo-
zicemi rozeslali autorům do světa
jakousi složenou papírovou „peně-
ženku“ - s nevtíravou bankovní kre-
ditkou na „titulu“. Jelikož tématem
letošního teheránského bienále
cartoons jsou „Money“ a „Bad
Luck“, je to případné a vtipné. A
tahle peněženka navíc je dost tlus-
tá - neb není prázdná! Osmidola-
rovky (?) jsou jen jakousi zálohou
na **osmitisícovou** Grand Prize - zá-
roveň i pozvánkou k už **osmému**
ročníku. Podobně „bankovně“ (přes-
tože peníze jsou dle Koránu po-
kušení od ďábla!) jsou řešeny i
další písemnosti, jako akreditační
příhláška a větší počet vložených
samolepek; bezvadně se hodících
na označení zadních stran posí-
laných soutěžních prací. V port-
monce najdete i další legrácky,
kartičky a dokonce skládačku o
deseti stránkách s logem a s při-
pomínkou devíti předloni oceně-
ných vtipů ze 7. bienále v Teherá-
nu. Prostě si někdo dal práci a

dobrý nápad rozvinul a skvěle (nejen polygraficky) realizoval. Jedinou otázkou je, co bude za dva roky - jak by se pořadatelé vyrovnali s pozvánkou do soutěže na téma dejme tomu... „Těžká voda“? (iha)

(Připomínka: uzávěrka „Teheránu“ je 22. 10. 2007)

Z Crihanových „Nových rumunských zpráv“, šířených jako GAG (anglicky - ale jen černobíle) e-mailem po světě se dozvídáme, že v Museu of Society of Illustrators v New Yorku vystavují rumunští cartoonisté. Do sídla svého slavného rodáka Steinbera se tak podívají obrázky autorů jménem: NELL COBAR; ION BARBU; MIHAI IGNAT; RADU IULIAN; IULIAN PENA - PAI; PAVEL BOTEZATU; CONSTANTIN CIOSU; FLORIAN DORU CRIHANĂ.

Výstavu cartoons „His Master’s“ line pořádají Němec Dieter Burkamp a Chorvat Branko Najhold v známém soutěžním Zemu. České autory mezi Mistry nehledejte.

Účastníci: Enzo Apicella, Roland Baudalet, Fritz Behrendt, Bohdan Butenko, Aleksandar Daskalović, François Didier, Donyo Donev, Jerzy Flisak, Walter Hanel, John Jensen, Harald Kretzschmar, Ricciotti Marampon, Roger Mofrey, Bernard Moreau, Slawomir Mrožek, Lothar Otto, Eriks Ošs, Stefan Papp, Gustav Peichel Ironimus, Tenyo Pindarev, Albert Poch, Juliusz Puchalski, Oton Reisinger, Albin Rogelj, Lean Etienne Rousseau, Karl-Heinz Schoenfeld, Julius Stauer, Jan van der Aa, Ismet Voljevica, Zbigniew Ziomecki.

Tucet (už staro-)nových pro Evropu

Další, už starou známou exhibici, spatří koncem roku belgický Krouishoutem, kde sídlí „Evropské cartoonistické centrum“. O putování výstavy "12 Neue für Europa", kde se čeští karikaturisté podílejí po Polácích druhým největším zastoupením (Litevci, Malťané, Kypřané či Bulhaři jediným autorem!) se bohužel nedozvídáme od pořadatelů vůbec nic, ač ČUK byl arbitrem této akce. Náš vrchní FECO-comunicator, ani náš předseda není informován, kam a kdy pan „Organizer“ Dieter Burkamp z Oerlinghausen v Německu svůj obrázkový „cirkus“ převezde... Tak tedy: dle rumunského zdroje (Rumuni vystavují jen dva) jsou od nás na výstavě obrázky od těchto 13 kolegů:

Marie Plotena, Lubomir Lichy, Jiri Bernard, Bretislav Kovarik, Ales Vyjidak, Roman Jurkas, Milosav Martenek, Jiri Kostyr, Jiri Novak, Vaclav Sipos, Vladimir Kuba, Pavel Vorel, Jan Hruby. A ze SR: **Lubomir Kotrha, Vladimir Pavlik, Miro Durza, Anton Kotreba, Peter Luko, Lubioka Konkova, Zuzana Hadvigova, Ivan Kovacik.**

Blíženci na (v) přechodu...

Na webu **AZ cartoons** je další ukázka ze soutěžních „blíženců“ - děl různých autorů s podobným námětem. Pozoruhodné ovšem je, že v Azerbajdžanu nevědí, že chorvatský **Australan „Pol“** (vtip vlevo) se svým vtipem získal II. cenu **už na českém Humorestu v roce 2004!!!** (g)

„Shrek, Simpsonovi, Tom a Jerry a jim podobné animované postavičky pomáhají propagovat nezdravou stravu pro děti. Varují před tím britští odborníci. Postavičky se v poslední době velmi často objevují na obalech příliš tučných, sladkých a slaných potravin. Podle britského magazínu spotřebitelů **Which?** tyto animované hvězdy podkopávají úsilí rodičů nabízet dětem zdravá jídla.“ (jkk)

Z tisku:

Kreslené postavičky často lákají děti na nezdravé jídlo

„Shrek, Simpsonovi, Tom a Jerry a jim podobné animované postavičky pomáhají propagovat nezdravou stravu pro děti. Varují před tím britští odborníci. Postavičky se v poslední době velmi často objevují na obalech příliš tučných, sladkých

a slaných potravin. Podle britského magazínu spotřebitelů **Which?** tyto animované hvězdy podkopávají úsilí rodičů nabízet dětem zdravá jídla.“ (jkk)

A když už jsme u kreslených figurek: Městská knihovna Praha vypisuje soutěž o nejlepší komiksový strip na téma Koniáš. Práce v rozsahu od 3 do 6 okének odevzdejte do 21. 9. na kteroukoliv pobočku MKP. Vyhlášení vítězů bude v Městské knihovně 6. října.

Citát na tento týden:

„Veliká satira jest něco vzácnějšího ještě než veliký patos a veliká lyrika“

F. X. Šalda

Pohľadnica z mesta bielych nocí na Neve

St. Peterburg: 1703 - 2003 / Tri storočia Peterburgu

Úsmevná kreslená kronika histórie mesta v obrázkoch Aleksandra Zudina

Pôvodná pevnosť na Neve sa volala Sankt-Peterburg, neskôr iba Peterburg, ľuďmi skracovaný na Piter, a to do roku 1914, keď do vojny s Nemeckom dostalo ruské meno Petrohrad, v roku 1924 premenované na Leningrad a dnes nesie opäť meno St. Peterburg.

Keď slávil *Sankt Peterburg* v roku 2003 svoje trojsté narodeniny, pompézne oslavy nemali konca kraja, od ľudových veselíc až po hlavy (korunované a prezidentov) štátov z celého sveta. Prítomný vtedy na "prazdniku goroda", priamo na mieste, som sa dozvedel, že do vienka osláv 300 rokov mestá Peterburgu, ktorého základný kameň položil sám cár Peter, prispeli svojim skromným dielom tak trochu aj **humoristi a karikaturisti**.

Z dejinnej kroniky mesta sa vie, že od roku 1703 až do roku 2003, ani v jednom kalendárnom roku nechýbali v živote v "severnej stolici" (severnom hlavnom meste) významné udalosti, rozhodujúce a pamätne nielen pre toto mesto (hospodársky a vojensky rýchlo rastúceho štátu), ale aj pre celé ruské impérium, a nakoniec sa natrvalo zapísali nielen do dejín mesta na Neve, ale aj do histórie celého Ruska.

Prípravy osláv mesta odštartovali už dávno pred rokom 2003. Už vtedy, na začiatku, vo víre mediálneho každodenného šumu a tresku o nadchádzajúcom "veličajšom prazdniku goroda" sa v hlave známeho karikaturistu *Aleksandra Zudina* zrodila interesantná idea. Myšlienka spočívala v zrode netradičnej mnohoobrazovej obrazovej úsmevnej glose, odľahčenej obsahom a podaním, v podobe cyklu 300+1 samostatných kresieb a v nich chronologická rekapitulácie tristoročných dejín mesta. Od samotného nápadu k realizácii už nebolo veľmi ďaleko. Saša sa pustil, priam zahryzol do roboty, začal študovať a kresliť, kresliť a študovať dejiny mesta. Deň za dňom, od rána do večera.

Výsledné dielo, rok za rokom, glosuje mozaiku udalostí a ich hlavných hrdinov, kladných i záporných, obľúbených a obdivovaných, ale aj neobľúbených a zatracovaných historických udalostí a osobností, vtipnou a úsmevnou formou, ich majstrovským kari-kovaním. Ponuka z dejín bola bohatá, výber preto veru nebol ľahký. Uvedomoval si svoju zodpovednosť, pred tou nekonečnou miliónovou auditóriou budúcich laických historikov a kritikov, znalých histórie i tvári historických postáv.

"Delo udalos"! Prezradíme, že konečným výsledkom karikaturistu Zudina, vzdelaním a povoláním architekta, bolo skutočne 300+1 poctivo nakreslených, živých kolorovaných obrázkov, figurálnych nevšedných kompozícií, z ktorých prvý s letopisom 1703 mal svoju premiéru presne 300 kalendárnych dní pred dňom "D" a posledný 2003, presne v deň vyročia jubilea mesta. Podarilo sa mu tak vytvoriť jedinečnú a vzácnu úsmevnú obrazovú kroniku mesta, výnimočný výtvarný kalendár udalostí v tomto meste - od roku založenia až po jeho súčasnosť a jubileum - vybranými dejinnými obrazmi, ktoré boli charakteristické pre ten ktorý kalendárny rok. Vtipne, úsmevne, ale dodajme, že i historicky verne.

Tri stovky obrázkov, kompozícií so sklonom k intelektuálnejšiemu humoru, navyše dopĺňajú vtipne sprievodné verše, v ktorých nechávajú autori zaznieť slovník írečitých výrazov, sviežosť a roztopašnosť ruského hovorového a tiež slangového jazyka. Ich autorom je *Dmitrij Pervuchin*.

Na obrázkoch dobových udalostí defilujú vydarené stovky a stovky farbisto stvárnených známych historických postáv a tvári - v nich spoznáваме cára *Petra I*, *cárovnej Jekateriny*, *Mešnikova* (prvý gubernátor mesta), *domček Petra I*, *prvú obchodnú loď z Holandska*, *zavedenie povinnej regrútskej služby*, *Puškina*, *Lomonosova*, *Napoleóna*, *Kutuzova*, *Suvorova*, *Gribojedova*, *Gogoľa* a ďalších až dnešných súčasníkov.

Vytvorené dielo je aj umelckým skvostom, ktoré svedčí nielen o profesionálnom výtvarnom majstrovstve karikaturistu, ale aj o jeho postrehu vidieť nielen veci dobré známe, ale aj nechcené a zamlčané. Aj keď východiskom sú mu dejiny samé, nezabúdol ani na ich širšie súvislosti.

Projekt Aleksandra Zudina mal aj internetovú podobu, jej autorkou je *Ol'ga Pavlovna* (na internete ho však už dnes nenájdete...)

Tento netradičný, vítaný a vysoko cenený autorský počín Zudina a kompany sa stretol s nečakaným úspechom a príjemným ohlasom v radoch umeleckej verejnosti a priaznivcov kreslenej satiry a humoru nielen v "Piteri", ale aj v hraniciach priestorného Ruska. A stvorená výtvarná úsmevná kronika mesta na Neve je nielen trvalým zdrojom úsmevu pre diváka, ale patrí jej aj čestné miesto ruskej humoristickej tvorbe ako takej. Súčasne dokazuje, že aj do minulosti sa dá hľadiť s úsmevom, a poznávanie dejín nemusí byť iba fádne, ale aj poučné a pritom zaujímavé a úsmevné.

Tvorcovia nových učebníc dejepisu by to mohli mať v budúcnosti napamäti. Archív Majstra Nepraktu a jeho výtvarného pohľadu a výkladu dejín českých sa v Čechách priam ponúka na prelistovanie a štúdium. Na Slovensku sa o niečo podobné už viac rokov usiluje humoristický mesačník Kocúrkovo a jeho 3-stripy "Veselé príbehy z dejín Slovenska".

Text: **Peter Zavacký** (preklad textů: PZ)

Rok 1703: Čítanie nariadenia cára Petra, tvrdou rukou podpísané, že v zálive na Neve na močiariskách nové hlavné mesto Ruska bude postavené. K závisťi nepriateľov celého baltického okolia, zbavených bezstarostnej budúcnosti, tak v zálive Nevy iná čaká perspektíva.

Rok 1705: Stretnutie cára Petra a Jekateriny (23 ročná životná družka Marta Skavronska, neskôr manželka a ruská cárovná)! Basta! A dost! Stačilo, Katrína! Spodky regrútiom prať. Iný osud ťa čaká - iné poslanie máš; cára k hrdinským skutkom podnecovať a inšpirovať. Všetky predsúdky sú tu absurdné. Pod novou vlajkou troch farieb odvediem si ťa do Peterhofu.

Z pošty / výhradně z té opravně...

Tak už to holt je. Normálně už nikdo do GAGu nic zajímavého nenapíše. Leda když si v něm přečte nějakou ouplnou blbost.

Nejdřív Novák o Koutko-Hrabánkovi:

V posledním GAGu v článku o výstavě v Ratajích nestojí vlevo Otík, ale Hrabánek. Ten se svého času objevoval v Mal. besedě dost často, ale nyní se dal na chov ovcí a zůstal na venkově. A protože to má do Rataj kousek stal se promlouvatelem vystavujících.

Jirka Novák, Kolín

Pak zase Koutek nad minulým GAGem o Linko-Popovičovi:

Žiju v možná mylném domnění, že autorem loga Písku je Linek. I.P. tam měl jakousi variaci, ale netrvám na tom.

Jan Koutek, Praha

Ale měl by trvat! Na ostrý redakční dotaz Ivan Popovič omylnou informaci v GAGu potvrdil:

Nie som autor loga Písku. Ale svojho času (...) dostal som jednu z poprednych cien Písku za fór, kde som s logom Písku robil nejake citácie. A tie asi zostali vo Vašom zážitku, a teraz ste to považovali za to pravé orechové. Bohužial to neviem z tej pozvánky vyzväčšovať, či je to moja kresba, alebo pôvodné logo.

Ivan Popovič, Bratislava

Ano, tak se to v skutku v mém mozku odehrálo. Že by tedy Venca Linek?! Doufejme, že kolínský (sakra: hlavně nanapsat Kulínský!) autor nebude chybět na vernisáži své výstavy v Písku při píseckém ceremoniálu, kde pobere i nějaké ocenění nižšího řádu... A tak si o tom píseckém přesýpacím logu u sklenky perlivé minerální vody pěkně od plíc popo(vičo)vídáme a čtenářům našeho týdeníku, namísto nic neřešící omluvy, dáme konečně jasnou odpověď!

edytor

Do vašich arch(L)ivů: / Večerníček Pat a Mat (Vladimíra Jiráňka a spol.)

ŠÍP: Pat a Mat! Šílí z nich Amerika! A za miliony!

PRAHA - Kdo by to řekl! Oblíbený český večerníček o dvou popletech, kteří se do všeho pustí, všechno zkazí a svou práci vždy končí hláškou "A je to!", válčuje svět! Na Pata a Mata se dívají děti v Japonsku i v Jižní Koreji!

A majitel licence, Ateliéry Bonton Zlín, si mnou ruce. "Pata a Mata prodáváme snad docelého světa. Mají o ně zájem všude a nám to vydělává velké peníze," sdělila generální ředitelka Ateliéry Bonton Zlín Kateřina Morvai. Japonci si je dokonce prý oblíbili natolik, že zanevřeli na svého Pikaču. A kolik stojí jedna epizoda Pata a Mata? "Existují licence, kde se cena pohybuje v desítkách EUR za epizodu, ale zároveň i takové, kde je cena řádově v tisících EUR za epizodu," řekl včera pracovník ateliérů Bonton Zlín David Budský.

Ale s licencemi Pata a Mata to není zas tak jednoduché. Na tvorbě tohoto geniálního díla se totiž podílelo několik lidí naráz, a tak se každý díl musí vyúčtovávat zvlášť. "Pouze páni Jiránek a Beneš jsou základní autoři předlohy. Jinak se na každém dílu střídali další čtyři lidi, které musíme také brát v potaz," dodal Budský.

A jak je to s fámou, že licenční práva na tento večerníček vlastní hollywoodský Walt Disney? "To je naprostá dezinformace. Kdysi jsme s nimi jednali o prodeji několika dílů, ale licenci na Pata a Mata nikdy neprodáme. To nás v podstatě živí," uvedl na pravou míru čtyři roky starou informaci, že populární český večerníček je v rukou Američanů.

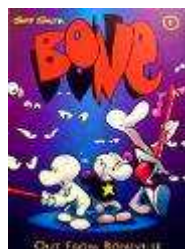

KomiksNews #34

Čtyřlístek založil kapelu a vydává desku, napsala MF Dnes a zdá se, že je to skutečně tak. Třeskopská čtveřice míří do hitparád bojovat za svého vydavatele EMI s vleklou krizí hudebního průmyslu. Album, na němž se autorsky podílí Lou Fanánek Hagen (Tři sestry) a Matěj Homola (Wohnout) má vyjít v listopadu. Autoři se prý inspirovali úspěšnou britskou virtuální skupinou Gorillaz, o jejíž animovanou podobu se staral komiksový výtvarník Jamie C. Hewlett. Našinec si však v této souvislosti vzpomene spíše na kdysi nebetyčně otravné Šmouly z pera kreslíře Pierra Culliforda, o jejichž hudební „kvalitu“ se mimochodem staral rovněž Ing. Moravec, tedy Fanánek.

Zatímco v českém komiksovém rybníčku se tedy s velkou výjimkou brněnské výstavy **Generace nula** (report bude příště) nic zajímavého neděje, v zámoří si fanoušci užili dvou velkolepých festivalů. Na konci července se předávaly „komiksové oscary“ Will Eisner Comics Industry Awards na **Comic-Conu** v San Diegu (o nominacích jsem se rozepisoval v KomiksNews #21). Komu to bylo málo, mohl se přemístit do Kanady, kde proběhl neméně okázalý **Toronto Comic Arts Festival** 18.-19. srpna.

Po velkolepé sérii **Bone** (celkem 55 sešitů), kterou americký komiksový tvůrce **Jeff Smith** (*1960) vydával vlastním nákladem v letech 1991-2004, by se měl uznávaný autor na přelomu roku představit v nové autorské sérii s názvem **RASL**. Příběh zloděje, který na objednávku krade známá umělecká díla v paralelních dimenzích, bude vycházet v sešitech nestandardní velikosti 28x43 cm. Českému čtenáři zatím svítá naděje, že Bone vyjde i u nás, neboť nakladatelství Crew v současnosti vyjednává o nákupu práv na tuto sérii.

Když už tak zvědavě nakukujeme za velkou louží, Marvel ohlásil velký návrat mrtvého **Kapitána Ameriky**. Spolu s touto pro Evropany spíše komickou postavou se pod křídla věhlasného vydavatele vrací respektovaný autor **Alex Ross** (*1970) libující si ve fotorealistických komiksech. U nás proslul především svým monumentálním superhrdinským dílem **Zázraky**.

Druhý superhrdina, který prý zažije neskutečnou a nevratnou změnu ve svém komiksovém životě bude **Spider-Man**. Stane se tak v chystané čtyřdílné minisérii **One More Day**, jíž by se měl se svým hrdinou loučit komiksový a televizní matador **J. M. Straczynski** (*1954) a prý to bude loučení velkolepé.

Vydavatelství Dark Horse plánuje k premiéře druhého filmu s **Hellboyem** několik reedic starých knih a prý i spoustu nových. Někteří hrdinové dostanou i své samostatné komiksy.

Nakladatelství Virgin Comics zase pojalo záměr vydat komiksovou sérii **Shadow Hunter**, kde by hlavní hrdinka měla být kreslená podle pornoherečky Jenny Jamesonové. Osloveným scénáristou je kupodivu také žena – **Christina Z.**, která se proslavila zejména sériemi Witchblade a Darkness.

No, myslím, že klepů už bylo pro dnešek dost.

Vhrstí

Ze světa podruhé / Polsko, Čína

POLSKO. Od 13 do 20. srpna t. r. odehrál se v Polsku **IV. Plener Jedwabno 2007**, akce pro laureáty soutěže "Jaka będe". Letos do Jedwabna přijeli z Ruska: **Stanislaw Aschmarin** (jeho ženě Tatáně polská ambasáda nedala vízum), z Německa: **Andreas Malecki**, **Tomasz Wołoszyn** a **Klaudia Gorr** s **Mateuszem Wołoszynem**; z Polska: **Daniel**, **Katarzyna** a **Julcia Strzelczyk**, **Anna Sokalska** a **Oskar Pruszyński**, **Zbigniew Jacykowski** a **Sylvia Jacykowska-Świątkowska**, **Małgorzata Gnyś** a **Zuzanna Nowosielska** a **Barbara Zenik**. Hostitelem byl **Miroslaw Krzyśków**. Vzpomínku jistě věnují i předloňskému účastníkovi Břeťovi K. k H. K. Fotky z akce najdete na: www.krzyzkow.pl/jedwabno_plener/jedwabno2007.htm (mh)

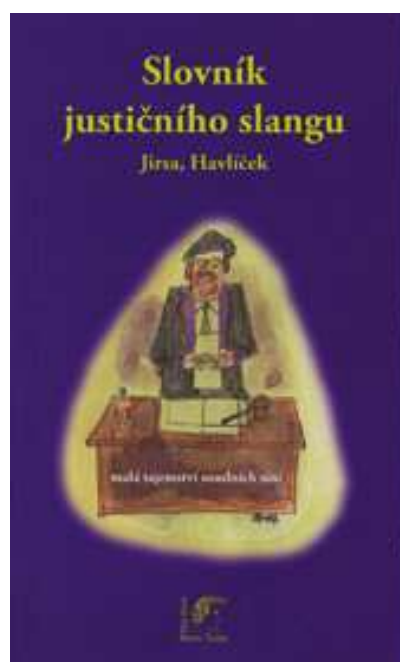
Vpravo: čínská soutěž FCW - sekce portrétní karikatura - mezi cenami nazvanými Selected Prize (20 awards, což značí 20 oceněných obrázků) je i dílo domácího autora jménem Liu Zhongliang (China):
Vladimir Putin

ČÍNA. Na stránkách známého čínského cartoon serveru **Googlm** = <http://www.googlm.com/en/> je v tuto chvíli seznam známých světových karikaturistů, kde chybí jen málokdo z mezinárodní komunity. Z České republiky je tu k nalezení jediné jméno:
Richard Svitalsky.

Soukromá poznámka: *Mají autoři ČUK vlastně ctižádost uplatnit se ve světě...? Nebo že by byla pravdivá ona zprvu jen těžko uvěřitelná téze, že jedinou touhou českého karikaturisty je otiskovat svůj vtíp týden co týden v Kotěhůlském Kurýru?* (IH)

KdoKdyKdeCo(a)td podruhé

ČUK U Hroznu

V pamětní knize návštěvníků výstavy **Vaška Johanuse** v Českých Budějovicích se zčista jasná objevila množina zápisů od hostů z Prahy, někdejších kolegů z České unie karikaturistů. Po té, co si prohlédli „letní nářez“ *Mistra kružítko* servírovaný v mázhauzu vlastní Galérie u Hroznu (Hroznová 22) nedaleko hlavního náměstí, vepsali svá pochvalná, resp. rádobyvtipná slova **Mirek Barták**, **Břeťa Kovařík** a **Ivan Hanousek** se svým dámským doprovodem. Jak lze odvodit, stalo se tak během exkurze pořadatelů, porotců a vítěze do jihočeské metropole za účelem propagace píseckého bienále cartoons koncem srpna. (ih)

Hanákovy justiční slangy

Útlá knížka má výraznou fialovou obálku a docela zajímavý název: **Slovník justičního slangu.**

Dílo je nejen na obálce, ale také uvnitř oživeno hned osmi černobílými obázkami **Pavla Hanáka** typu „medvěd - pnoucí opasek“, „amina - amnestie prezidenta republika“ anebo „férovka - fyzické řešení sporu“. Pánové Jirsa a Havlíček jsou právníci a tak budiž kniha pochválena včetně obrázků - proč by také recenzent riskoval, že ho kolega vyzve na

férovku a po ní, už s nasazeným medvědem, by klidně mohl pár let marně v díře doufat v aminu...

Edice **Malá tajemství soudních síní** vydávaná **Havlíčkovým prádelenským trustem** ohlašuje ještě další svazek s titulem „Perly soudních spisů“ od Mužíka. (G)

Pravý? Černý? Nehumor?

Když se něco nazývá **Pravý český černý humor**, je to hned trochu podezřelé... Podezření se mění v jistotu u toho, kdo otevře knížečku **Karla Petrů** (vydal havlbrodský Fragment) s právě takto zvoleným titulem. Knížka kreslených vtipů je určena všem fandům **pravého** českého humoru (píše se v anotaci) a pravdou je, že jde opravdu o kreslené dejme tomu vtipy - leč o humoru nelze jaksí mluvit, právě tak jako o výrazu kreslený... Navíc o **černém** humoru autor zřejmě nic neví (možná si ho plete se sprostárnami?) a kreslit také moc neumí. Dát potom 79 korun za věc, která nepotěší, je přece jen luxus - útlý svazek lze ovšem v každém lepším krámku prolístovat zdarma a tak může každý individuálně volit, zda se jeho sbírka alb cartoons bez tohoto inventárního čísla obejde či ne. Autorovi lze ovšem poradit. Jako prvé se odvažuji doporučit, aby investoval Kč 396,- do koupě kultovní **Antologie černého humoru** od **André Bretona**, která by mu osvětila mozek aspoň v tom, jak skutečný černý humor vyhlíží a možná i to, proč na tuto tvorbu každý nemá dost šedých buněk. V e-GAGu se rozhodně u těch více než čtyřiceti ukázek z díla největších mistrů **psaného** slova (vydala Concordia) ještě zastavíme, byť možná jen drobnou citací... **Možná pak lépe pochopíme, proč A. B. mohl hovořit v předmluvě o „výsostné magii“, jež člověka obrovsky fascinuje, totiž o magii schopné přetvořit neslast ve slast** - jak píše Annie Le Brun. (iha)

Výsledky / Čína; Belgie

5. FreeCartoonsWeb International Cartoonet Festival / China

Kategorie Cartoons - pro lepší orientaci: Evropané, včetně Turků) jsou vysazeni **modře!**

Grand Prize:

Mikhael Zlatkovsky (Russia)

Gold Prize (2 ceny):

Marcio Leite da Silva (Brazil)

Tomasz Woloszyn (Poland)

Silver Prize (4 ceny):

Seyran Caferli (Azerbajjan)

Arsen Gagiki Gevorgyan (Armenia)

Aghaei Amin (Iran)

Shahrokh Heidari (Iran)

Bronze Prize (8 cen):

Dai Peicheng (China)

Huang Qigong (China)

Javad Tarighi Akbarpoor (Iran)

Ramin Rezaie (Iran)

Julian Pena-Pai (Romania)

Raed Khalil (Syria)

Deniz Dokgoz (Turkey)

Oguz Gurel (Turkey)

Success Award (15 cen):

Ba. Bilike (China), Cai Lian (China), Hou

Xiaoqiang (China), Ji Shaohua (China), Wang

Ruisheng (China), Yang Xiaobo (China),

Zhang Jiaxue (China), **Wolfgang Schlegel**

(Germany), Dariush Ramezani (Iran),

Mahmood Nazri (Iran), Mohammad Ali Khalaji

(Iran), Mohammad Reza Babaei (Iran), Pooya

Sareh (Iran), Yuriy **Kosobukin (Ukraine)**,

Makhmudjon Eshonkulov (Uzbekistan).

International Cartoonfestival Zemst 2007 - "King Football" - Belgie

1. cena: **Alexej Talimonov** / Anglie

- na obrázku vlevo!

2. cena: Winfried Besslich / Německo

3. cena: Jan Dufour / Belgie

Cena nejlepší práci z Belgie:

Luc Vermeersch (Belgie)

Znojmo; Gastronomické grotesky, národní soutěž: **Výsledky přinesme v příštím čísle**

Propozice / Belgie

47. Knokke-Heist International Cartoonfestival 2008

The Belgian law is applied as far as the tax on the prizes awarded to foreign participants is concerned.

Téma: **Volné** (free)

Počet: celkem 5 cartoons.

Pouze originální cartoons; may not as yet have been exhibited in Belgium, nor have won a prize at another festival; may bear no captions; must be sent; either flat and not folded; or not folded, rolled in a hard case. The entries (dimensions, number, etc.) and the registration form (signature, date of birth) which do not comply with the above mentioned articles will not be taken into consideration for the int. competition and will be returned to the sender.

Formát: A: min. 21 cm and max. 42 cm; B: min. 30 cm and max. 60 cm.

Pouze na papíru (žádné sklo apod.)

Entry form: Your participation will only be taken into account if your entry form carries your date of birth as well as your signature. Every cartoon must state the surname and first name of the author on the back. Postage must be paid by the participants.

Katalog (cartoonbook): In cooperation with the "Davidsfonds Leuven" a catalogue (cartoonbook) will be edited according to the technical and financial means. **Vybraní autoři získají výtisk.**

Return Mail: The charges for returning such works as will not become the property of the organizing association will be borne by the latter. The organizers will endeavour to handle the return forwardings with the utmost care but cannot be held responsible for loss or damages.

Ceny:

1. Golden Hat - 3.500 Euro (včetně letenky a ubytování v K.-H. o vernisážovém víkendu)
2. Silver Hat - 2.000 Euro (včetně letenky a ubytování v K.-H. o vernisážovém víkendu)
3. Bronze Hat - 1.250 Euro (včetně letenky a ubytování v K.-H. o vernisážovém víkendu)
4. Knack cartoon Award - 500 Euro
5. Publics Prize - 2007 - 500 Euro

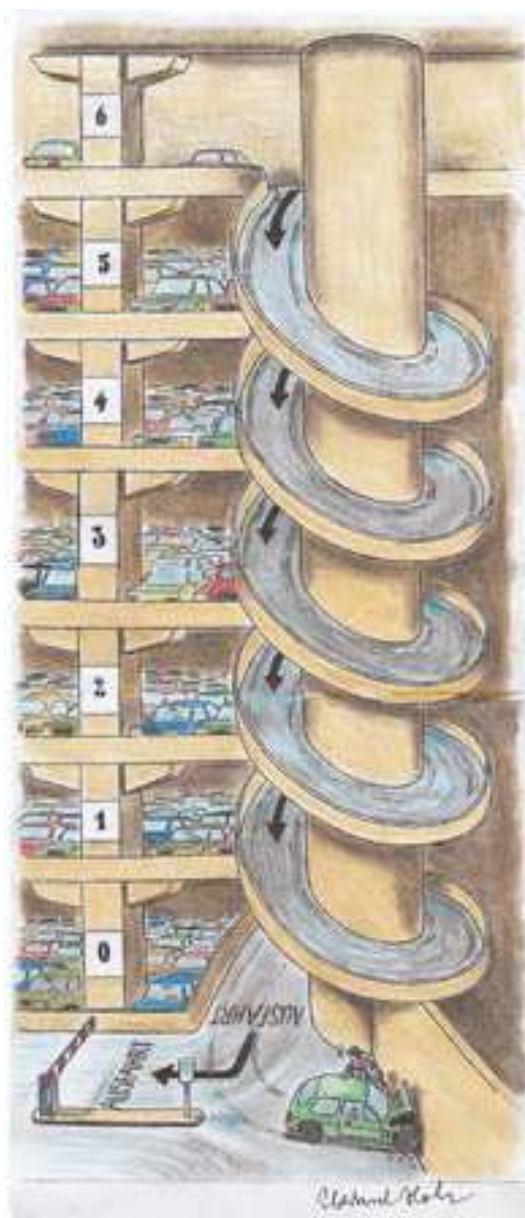
Deadline: 19. 1. 2008

Adresa:

CULTUURCENTRUM KNOKKE-HEIST vzw
Meerlaan 32, B-8300 Knokke-Heist ; Belgium
Info: tel:+3250630.430; fax: + 3250630.429.

Complete Regulations

Entry Form

Ke dlouhému obrázku: **Eberhard Holz** (je to kupodivu francouzský občan) tímto vtípem obeslal stuttgartskou soutěž Autofaszination. Staré dobré fóry beze slov (a la Bosc) ještě stále žijí! O vítězných fórech kontroverzní německé soutěže najdete více v příštím e-GAGu v rubrice „Malý slovník katalogů“, kde se budeme podrobněji věnovat velkému katalogu ze Stuttgartu. (G)

Kalendárium / Vítejte v příštím roce...

Tak už je to tady. Ještě jsme ani nezveřejnili top seznam českých jmen roku 2007, autorů úspěšných v tomto roce - a už jsou tu propozice první velké soutěže příštího roku!

Do Kalendária GAGu si zapisujeme termín 19. ledna 2008 a k němu přikreslujeme **Zlatou hučku**... ano, čeká nás nová výzva - další ročník tradičního belgického festivalu Knokke-Heist. (ih)

A co říkají čísla o pořadajících zemích? V druhé půlce roku 2007 se rekrutují pořadatelé cartoonistických soutěží nejvíce z těchto států:

3x Brazílie, 3x Španělsko, 3x Čína
2x Rusko, 2x Francie, 2x Rumunsko, 2x Kolumbie

Došlo po uzávěrce:

Linek a Hanák vystavují

Vedle vernisáže posoutěžní výstavy nejlepších prací píseckého bienále 4. září se v Prácheňském muzeu koná v 16 hodin také zahájení tradiční autorské výstavy minulého vítěze: **Václava Linka** z Kolína. Přinášíme speciální plakátek k této expozici - autor využívá výstavního ochozu muzea **v Písku** k prezentaci svého cyklu kreseb „**Smějící se pastelky**“. Jak kresba tak sám název jsou dostatečně vypovídající pokud jde o styl a obsah Linkova formálního experimentu...

Pražský karikaturista **Pavel Hanák** svou kolekci portrétů poslal **do Varnsdorfu**, kde ji náš kolega umístil nejen do své sbírky, ale také na stěny nejprestižnější ze všech galerií, které zde kolega Josef Poláček obhospodařuje: do „**Galerie D**“ v Městském divadle. Výstava je něčím zcela ojedinelá, neb je nejspíš poprvé v ČR vystavenou sbírkou výhradně „Karikatur českých autorů kresleného humoru“. Vedle nám známých (mj. z obřích tabla k 15. výročí) portrétů členů České unie karikaturistů (od Bartáka - přes Nepraktu či Nesvadbu - po Renčina) zde návštěvníci mohou zkoumat i další známé hlavy (od Borna - přes Kalouska či Urbana - až po Vyčítala).

Dvoulíst, který k výstavě tradičně náleží, má veškeré potřebné náležitosti od loga ČUKu na titulní straně, až po výše zmíněné zminiaturizované členské tablo na straně závěrečné (zdá se, že na něm dokonce těch hlav přibýlo - nutno zřejmě podrobit bližšímu zkoumání!) Vnitřní strany jsou věnovány seznamu vybraných vystavených portrétů (24 jmen; aj) a termínu výstavy: září - říjen. A hlavně je tu aktuální Hanákovy C. V., počínající zrozením umělce 12. 8. 1948 a zatím nekončící... Za rok tedy bude Hanák (na obr.) mezi Jubilanty! Kdo to nevěděl, tak po přečtení už ví, že Hanákovým zdrojem příjmů není portrétování přátel (to by také dopadlo!) ale samostatné projektování potrubí. Dost dlouho dokonce v Potrubí. Autorova bilance výstav i časopiseckých titulů, kde publikoval, je slušná. Badatelům dokonce jednou

může pomoci při sledování vývojové řady jednoho titulu: Dikobraz, Nový Dikobraz, Podvobraz, Dikobraz 2004... Ale najdou tu i jiné kouisky včetně HECu a Cik-Caku.

Připomínáme: 5. INT. CARTOON CONTEST "KARPIK 2007" - aneb polský Kapřík čeká

1. EACH AUTHOR CAN SENT AT MAXIMUM 2 ORIGINAL WORKS
2. THE FORMAT OF THE WORK SHOULD NOT EXCEED THE **A-4** !!!
3. EACH WORK SHOULD BE SIGNED ON THE REVERSE AND BEAR THE AUTHOR'S FULL ADDRESS
4. THEME: "FISH, FISHERMEN, FISHING, ANGLERS"
5. **CENY:**
1 st PRIZE OF 2500 PLN
2 nd x 2 PRIZE OF 1500 PLN
6. **DEADLINE: 23. SEPTEMBER 2007!!!**
7. AT THE END EXHIBITION, ACCORDING TO THE YEAR BEAFORE EDITION, ALL WORKS WILL BECOME AUCTION FOR CHARITABLE AIM
8. THE WINERS AS WELL AS CARTOONISTS QUALFIELD TO PARTICIPATE IN THE POST-COMPETITON EXHIBITION SHALL BE PROVIDED WITH A FREE COPY OF A CATALOGUE PUBLISHED BY ORGANIZRS
9. **ADDRESS:**
OŚRODEK KULTURY, (KARPIK 2007), UL. MIKOŁAJA REJA 1, 49-100 NIEMODLIN, WOJ. OPOLSKIE POLAND